Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: „Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIII. Ч. 205. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 25-го ЖОВТНЯ 1956. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 25, 1956. No. 205. VOL. LXIII.

АЙЗЕНГАВЕР ДОКАЗУЄ НЕОБХІДНІСТЬ ДАЛЬШИХ ПРОБ ВОДНЕВОЇ БОМБИ

Вашингтон. — Президент Айзенгавер проголосив урядову відповідь на пропозиції Стівенсона, його демократичного суперника в кандидатурі на президента країни, відносно припинення дальших пробних експльозій водневої бомби, називаючи арґументи Стівенсона „ілюзією", яка може принести тільки загрозу, а не проґрес. Президент відповів пункт за пунктом на пропозиції Стівенсона, ствердивши, що „в післявоєнній історії немає нічого такого, що виправдувало б переконання, що ми повинні — або тільки могли б посміти — прийняти щось менше, як здорову охорону і контролю для будь-якого договору в справі роззброєння". Головні арґументи Президента в його відповіді на пропозиції Стівенсона зводяться до таких тверджень: 1. Америка могла б втратити свою спроможність відбити аґресію, якщо б вона зреклася своєї переваги в ядровій зброї, що означало б припинення дальших проб з водневою бомбою. 2. Сама совєтська згода на припинення дальших проб ще в жадному разі не могла б означати, що Москва такі проби справді припинить теж зі свого боку, бо величезні простори Совєтського Союзу дозволяли б їй на продовжування таких проб з меншими бомбами, експльозій яких не можна б з цілою певністю відкрити на віддаль. 3. Продовжування проб з водневою бомбою в дотеперішніх розмірах, згідно з твердженням найбільш авторитетних спеціялістів-науковців, не становить жадної загрози для людства та його життя і здоров'я. 4. Америка втратила б свою рішальну перевагу, якщо б Москва зламала договір та продовжувала свої проби, бо навіть якби такі проби були відкриті, то Америка, раз припинивши ці проби, потребувала б приблизно один рік часу, щоб їх знову продовжувати. Ці твердження були відповіддю на арґументи Стівенсона, що будь-яка пробна експльозія в будь-якій частині світу може бути легко відкрита, що вже самі проби з водневою бомбою становлять безмірну загрозу для людства та що на випадок, коли б Москва порушила порозуміння і продовжувала свої проби, Америка могла б їх відновити впродовж найвище восьмох тижнів. У проголошеному тепер у Вашинґтоні урядовому документі подається в першу чергу авторитетні твердження щодо самих проб з водневою бомбою та їх наслідками і значенням, як теж історію наполегливих заходів уряду президента Айзенгавера для встановлення відповідної міжнародної контролі тієї зброї масового знищення, що однак не дали жадних результатів з уваги на становище Москви та її виразні саботажі тих заходів. В документі подано теж головні заходи Америки в справі використання атому для мирних цілей. Президент у вияснениях ще ствердив, що властивою проблемою є не проби водневої бомби, але відкинення тієї зброї на випадок війни, що можна досягнути тільки при взаємному порозумінні та при відповідній міжнародній контролі, від якої вперто відмовляється Москва.

Закордон дістав від ЗДА понад 5 більйонів долярів

Вашинґтон. — За урядовим ствердженням, всі роди допомоги закордонові, включно з доставами харчів і зброї, переступили квоту 5,000,000,000 долярів, впродовж останнього бюджетового року, який закінчився 30 червня ц. р. — Ця допомога на 280,000,000 долярів більша цього року, як у минулому, себто на 6%. За всі післявоєнні роки найвищий шпиль закордонна допомога осягнула в 1953 році, після чого в роках 1954 і 1955 було зменшення допомоги, а в останньому році знову збільшення її. Збільшення допомоги закордонові наступило тільки у двох ділянках: у військових доставах і послугах військового характеру. — Західня Европа дістала три п'ятих всієї допомоги, що її дали ЗДА закордонові, однак готівкою дано ту допомогу тільки, частинно, Еспанії, а всім іншим европейським державам у формі достав, головно військового характеру.

Військова хунта в Гондурасі почала звільнювати політичних в'язнів

Теґусіґальпа. — Військова хунта в Гондурасі під проводом ген. Рок И. Родріґеза, яка добилася резиґнації дотеперішнього голови держави Хуліо Льозана Діяза, проголосила склад нового уряду, в якому міністром закордонних справ залишився Естабан Мендоза. Водночас згадана хунта подала в понеділок, дня 22 жовтня, до відома, що найближчим часом буде виданий декрет про загальну амнестію і негайне звільнення з в'язниць політичних в'язнів. Почалося здійснювання цієї обіцянки зараз на другий день, у вівторок 23 жовтня, коли звільнено з в'язниць групу політичних противників усуненого диктатора Льозано Діяза, між ними п'ятьох гондураських журналістів. Ліберальна партія, найбільша з опозиційних груп, привітала усунення Діяза й обіцяла військовій хунті свою підтримку і співпрацю. Дав доручення підтримувати хунту теж і ген. Тірубсо Каріяс, колишній президент Гондурасу і провідник націоналістичної партії. Рамон Вілледа Моралєс, провідник ліберальної партії, що перебуває, як еміґрант в Коста Ріка, висловив надію, що люди, які прийшли тепер до влади в Гондурасі, встановлять знову демократичний лад.

В АМЕРИЦІ

● **У Голлівуді на Флориді** помер на 63-ому році життя на рака Айшем Джонс, автор найпопулярніших в Америці пісень „Побачу тебе у своїх мріях", „Це повинна була бути ти" і ін. У 30-х рр. Джонс був одним із передових керівників оркестр та хорів і організаторів театрально - музичних імпрез. У 1923 р., коли Джонс мав тільки 30 років, одна з найбільших американських фонографічних компаній призналася, що виплатила йому $500,000 авторських гонорарів та відсотків від розпродажу платівок з його піснями. Він скомпонував коло 200 пісень.

● **У державному суді** в Ню Йорку закінчилось переслухування Пієро Калимаї, капітана італійського корабля „Андреа Дорія", що потонув, зударившись з шведським кораблем „Стокгольм", і почалось переслухування капітана названого шведського корабля, Гунара Нордєнсона. Він заявив, що за 36 років своєї моряцької служби переплив тим самим шляхом 423 рази. Під час зудару він був у капітанській каюті, і ніхто його не викликував. Видність на морі, сказав він, — була добра.

● **Канадійське подорожне бюро** дістало від 22-річного англійського інженера листа, в якому він написав, що рішив з дружиною переселитись до Канади, але хотів би щороку переводити ферії в таборі для... нудистів. Подорожне бюро відповіло, що в 5-х провінціях Канади є аж 17 літніх таборів нудистів, і подало про них докладні дані.

ЗДА ГОТОВІ ДАВАТИ ДОПОМОГУ ПОЛЬЩІ Й ІНШИМ ВОЛЕЛЮБНИМ КРАЇНАМ — ЗАЯВЛЯЄ ПРЕЗИДЕНТ АЙЗЕНГАВЕР

Вашинґтон. — Промовляючи до представників світу праці, президент Айзенгавер заявив, що він готовий дати поміч Польщі й іншим волелюбним країнам з-поміж совєтських сателітів, якщо „вони її потребуватимуть, хотітимуть і зможуть добре її використати". З'єдинені Держави Америки — підкреслив Президент — вірні традиції боротьби за людську свободу і готові кожної хвилини підтримувати запал і любов до свободи поневолених сателітних народів. Славлячи поляків за їх любов до свободи і провіщаючи кінець совєтської тиранії над сателітами, що прийде неминуче наслідок незадоволення, неспокоїв і заворушень, президент Айзенгавер заявив, що допомога для народів, які змагаються за своє унезалежнення, причиниться теж у великій мірі до запевнення й утривалення миру і безпеки усього вільного світу. Промовляв президент Айзенгавер на діямантовому ювілейному бенкеті Об'єднаного Братства Столярів і Теслярів, що відбулося в готелі Шератон-Парк у Вашинґтоні. Говорячи про готовість давати допомогу Польщі, Президент не з'ясував, яка має бути ця допомога і в якій формі має бути уділювана і не подав до відома, яка ініціятива і які конкретні заходи в цьому напрямку були зроблені державним департаментом і урядом. Натякнув тільки, що державний департамент, як тільки одержав вістки про останні події в Польщі, почав вивчати і розглядати можливість уділення Польщі фінансової та харчової допомоги. Мотивуючи конечність підтримування поляків й інших волелюбних народів, през. Айзенгавер підкреслив, що жаден народ, який любить свободу так, як поляки, не може бути позбавлений своєї національної незалежности й особистої свободи своїх громадян, і ця правда стосується кожного народу в Східній Европі, що мав змогу користуватися і тішитися незалежністю і свободою. День оконечного визволення може бути опізнений з допомогою зброї, але історія доказує, що любови до волі не можна вбити вогнем рушниць і гармат і що любов до свободи є тривалішою за владу і терор тиранів.

Стівенсон пропонує передати справу Польщі під розгляд ОН

Ню Йорк. — Виступаючи в Медісон Сквер Ґарден перед 18,000 зібраних, демократичний кандидат на президента Адлей Стівенсон висловив пропозицію, щоб справу драматичної боротьби Польщі за унезалежнення від Москви передати під розгляд Об'єднаних Націй, якщоб совєтський тиск продовжувався і якщоб польський уряд цього бажав. Водночас із цим Стівенсон висловився за допомогою для Ізраїлю. В дальшому ході заявився він знову дуже рішуче за припиненням спроб з водневою бомбою, підкреслюючи, що такий почин — буде ключем для світового миру. З другого боку Стівенсон висловив впевнення, що така заборона не пошкодить у нічому мілітарній позиції і силі З'єдинених Держав Америки. При цій нагоді Стівенсон ще раз натаврував Булґаніна за його встрявання у внутрішні справи ЗДА. Місією Демократичної партії — заявив Стівенсон — є зробити двадцяте сторіччя безпечним і для американського народу і для всього людства. Атакував Стівенсон у своїй промові знову Ніксона і державного секретаря Доллеса, заявляючи, що Доллес більше зайнятий своїм престижем, як престижем ЗДА.

Загроза страйку портових вантажників в усіх американських портах

Ню Йорк. — Капітан Вільям В. Бредлі, президент незалежної Інтернаціональної Асоціяції Портових Вантажників (ІЛА) сповістив представників уряду, що якщо портові вантажники і робітники в усіх — і західних і східних — портах не одержать контракту, який ґарантував би їм належну заробітню платню, то він дасть доручення членам своєї спілки починати генеральний страйк в усіх портах східнього і південно-східнього побережжя, від Портленду в Майні до Бровнсвілл в Тексасі. Водночас із цим Гаррі Бриджес, провідник Міжнародної Спілки Портових Вантажників і Магазинових Робітників, сповістив директора федеральної морської ради і морського адміністратора у Вашинґтоні Кларенса Дж. Морза, що якщо почнеться страйк у портах на східньому побережжі ЗДА, то він дасть доручення відділам своєї спілки починати страйк в усіх портах на західньому побережжі. Страйк мав би початися дня 1-го листопада. Одержавши таке повідомлення, урядові чинники почали негайні заходи, щоб запобігти страйкові. Директор федеральної служби посередництва і замирення Джозеф Ф. Фіннеґен звернувся і до портових вантажників і до корабельно - транспортових і портових компаній із закликом почати негайні переговори в справі полагоди робітничих домагань.

ВИЗНАНИЙ ВИНУВАТИМ У СПРАВІ РІСЕЛА

Федеральні аґенти випроваджують з федерального суду закованих Гондольфа Міранті і Джозефа Пітера Карліно після розправи, на якій доказано вину Карліно, як співучасника змови для злочинного осліплення журналіста Віктора Рісела. Карліно був зв'язковим між виконавцем замаху на Рісела Абе Телві і відомим ракетіром Джаном Діоґарді

МАДЯРЩИНА В ОГНІ ЗБРОЙНИХ ЗАВОРУШЕНЬ ПРОТИ ЗАЛЕЖНОСТИ ВІД МОСКВИ

В Будапешті проголошено виїмковий стан і він відтятий від світу; Комуно-мадярський уряд просить інтервенції Москви; Надь знову при владі і закликає до спокою

Імре Надь

Будапешт, Мадярщина. — Згідно з останніми радіовістками із цієї мадярської столиці, Мадярщина є в огні збройних заворушень проти залежности від Москви. З останніх повідомлень виходить що в Будапешті та в інших місцевостях прийшло до збройних і кривавих сутичок між розбурханим населенням та владою. В столиці країни проголошено виїмковий стан і вона відтята від світу. Ерно Ґеро, перший секретар мадярської комуністичної партії, мав звернутись до Москви щоб та, на підставі Варшавського договору про взаємну оборону, доручила своїм військам, стаціонованим на Мадярщині, інтервеніювати для здавлення заворушень. Попереднього дня демонстранти в Будапешті домагались уступлення Ґера та перебрання влади звільненим з в'язниці мадярським „тітоїстом" Імре Надь. З дальших повідомлень виходило б, що Надь уже є при владі, та що він звернувся до населення із закликом, щоб припинило заворушення та вдержувало спокій. Згідно з повідомленнями, до більших демонстрацій прийшло в Будапешті у вівторок, 23-го жовтня. Бурхливі вуличні демонстрації відбувались під політичними гаслами, які звертались в першу чергу проти Москви. Демонстранти домагалися відкликання з Мадярщини совєтських військ згідно з совєтсько-мадярським договором з 1947 року, а щодо внутрішньої політики — домагалися повороту до влади кол. прем'єра Імре Надя, що його викинено за „лібералізм". У демонстрації взяли участь в першу чергу студенти будапештенських високих шкіл і службовики державних установ, але з демонстрантами маршувало теж багато мадярських вояків. З парляменту зірвано червоний прапор і вивішено національний мадярський. До стрілянини прийшло тоді, коли юрба коло 10.000 осіб хотіла вдертися до будинку радіостанції. Юрба не перепустила 5 вантажних авт, які хотіли перебитись під будинок радіостанції, і ті авта з вояками завернули назад. Поліція пробувала спершу розпорошити демонстрантів слізними бомбами, а коли це не вдалося — почала стріляти.

В наспілих до Відня вістках говориться про одного вбитого і багатьох ранених, але вістки взагалі неповні, бо телефонічна комунікація з Будапештом перервана. Ерно Ґеро, перший секретар мадярської комуністичної партії, перестерігав мадярів перед „реакційними елементами", які стараються нацьковувати людей проти Совєтського Союзу. Ґеро заявив твердо, що „ми будемо рішуче боронити соціялістичну демократію, — ми є проти тих, які використовують мадярську молодь для маніфестацій проти соціялізму". Офіційне становище мадярського комуністичного уряду таке, що це „реакційні елементи" дають почин до заворушень, які мають на цілі скинути взагалі комуністичний режим та відновити „буржуазний" державний лад. —

Водночас партійний мадярськи орган „Сабад Неп" вперше висловив повну солідарність з подіями в Польщі. — Мовляв, спершу мадярські комуністи „з журбою" придивлялися розвиткові тих подій, але потім зустріли їх „з щораз більшим вдоволенням". Ці події на Мадярщині прийшли безпосередньо після повороту мадярської делеґації, яка під проводом Ерна Ґеро їздила до Юґославії для переговорів з Тітом. У проголошеному мадярсько-юґославському комунікаті ствержено повне замирення на базі „рівности і товариського критицизму". Мадярсько-юґославські розмови велись саме тоді, коли до Беоґраду наспіли були вістки про події в Польщі. Юґославська „Борба" твердить, що Польща буде „кращим союзником Совєтів, коли їй дозволиться іти власним соціялістичним шляхом".

Москва не погоджується на з'єдинення Німеччини

Бонн. — Західньо-німецький уряд отримав від совєтського уряду офіційну відповідь на ноту з 7 вересня ц. р. у справі з'єдинення Німеччини. Совєти рішуче відкидають з'єдинення Німеччини на базі вільних виборів, бо, мовляв, „умовини радикально змінились" від того часу, коли Совєти погоджувались на таку плятформу. Теперішнім шляхом до з'єдинення німецьких земель — говориться в совєтській ноті — є зміна політики західньо-німецького уряду, покращання німецько-совєтських взаємин і без порозуміння між „двома Німеччинами". Совєти відкидають обов'язуючу до цього часу тезу, наче би чотири великодержави були відповідальні за з'єдинення Німеччини, поділеної у Потсдамському договорі, бо відколи постали „дві німецькі держави", відтоді цю справу має вирішувати сам німецький нарід. Таким чином Москва повторює своє домагання, щоб Німецька Федеративна Республіка ввійшла у безпосередні переговори з так зв. німецькою „народною" республікою, насадженою Москвою, і з нею виготовила плян з'єдинення, — що рішуче відкидають не тільки уряд Аденауера, але й соціял-демократична партія. Совєтська нота знову повторює давні обвинувачення щодо „відроджування мілітаризму" в Західній Німеччині. Західня преса добачує мінімальну концесію Москви у відношенні до Зах. Німеччини, що Москва, мовляв, у цій своїй ноті пропонує дальші переговори над цією справою і „затіснювання взаємин", які „ще далекі від нормальних". Совєтська нота знову згадує про совєтських втікачів у Німеччині, яких німецький уряд не „репатріював."

● **Від понеділка 22 ц. м.** почали продавати в 9-ох кіосках на залізничих стаціях Пенсилвенії і Ґренд Сентрал та в 25 кіосках Ню Йорку 64-сторінковий ілюстрований журнал „СССР": совєтський пропаґандивний часопис, друкований англійською мовою у Вашинґтоні, у ціні 20 цт. Журнал має дату „серпень 1956", але надійшов у продаж щойно тепер, бо затягнулись переговори в справі продажу американського журналу „Америка", друкованого російською мовою в Москві. Американські робітники робили труднощі в перевозі цієї совєтської аґітки з розподільного пункту до кіосків Ню Йорку.

ХРУЩОВ „МИРИТЬСЯ" З ПОДІЯМИ В ПОЛЬЩІ; ҐОМУЛКА ЇДЕ ДО МОСКВИ

Варшава. — У висліді цілонічних телефонічних розмов між Варшавою і Москвою — Хрущов буцім-то погодився припинити всякі підозрілі рухи совєтських дивізій на території Польщі, які були очевидною погрозою під адресою нового Політбюра польської комуністичної партії. Також ніби відкликано два чи три кружляки, які зайняли позицію перед в'їздом до порту Ґданська. Зате польські комуністи погодились, що в найближчих днях виїде до Москви делеґація, зложена з трьох комуністичних головачів: Ґомулки, Охаба і „прем'єра" Циранкевіча. Щодо відносин в самій Польщі, то вони ніби з одного боку розвиваються по лінії дальшої офіційної „демократизації" режиму, з другого — виказують дальші прояви невдоволення польського народу існуючим режимом. Польський уряд звільнив генерала Казімержа Віташевського, шефа „політичного виховання" армії і найвірнішого співробітника совєтського маршала Рокосовського. На місце Віташевського призначено генерала Маріяна Спихальського, особистого приятеля Ґомулки, який разом з Ґомулкою сидів у в'язниці і весною цього року вийшов на волю. У Лодзі буцім-то робітники тамошніх численних фабрик загрозили страйком, якщо командування совєтськими дивізіями на території Польщі не забере танків, які окружили місто. Першу ґратуляційну депешу Ґомулці прислав комуно-китайський диктатор Мао Тсе-тунґ, що безумовно є своєрідною демонстрацією Китаю проти Москви.

Створено світову аґенцію „атома для миру"

Об'єднані Нації. — Репрезентанти 82-ох держав одноголосно погодились у вівторок 23-го жовтня на покликання до життя міжнародної аґенції для використовування атомової енергії для мирних цілей. Прийнято текст статуту, над яким ішли дебати від 20 вересня ц. р. За цим зміненим статутом покликана до життя аґенція буде своєрідним банкіром і посередником для добування сирівців і технічних матеріялів, потрібних для будування реакторів в різних країнах світу. Прийнято теж порозуміння про конечність контрольної системи над зужиткованням сирівців, отриманих для добування атомової енергії, щоб оминути небезпеку, що та енергія буде використовувана для військових цілей. Конференція 82 держав покликала до життя комісію з 18 держав для реалізування прийнятих постанов. Совєтський Союз знову зголосив „жаль", що з тієї аґенції виключено комуністичний Китай, бо за прийнятим статутом членами аґенції стають тільки члени Об'єднаних Націй або різних аґенцій ОН.

Англійський парлямент знову дебатуватиме про Суез

Лондон. — У цьому тижні знову збирається англійська палата громад у давній атмосфері розсварення двох англійських партій на пункті закордонної політики. У сподіванні нових атак збоку опозиційної партії Праці, консервативні органи преси закидають лейбуристам, що коли ці останні були при владі, то консерватисти підтримували їх в закордонно-політичних справах в ім'я двопартійної закордонної політики. Соціялістичні часописи заперечують це, пригадуючи, що косерватисти не підтримували уряду партії Праці під час англо-іранського конфлікту за нафту. У цьому новому внутрішньо-англійському спорі цікаве те, що коли раніше американський державний секретар Джан Фостер Доллес був предметом безупинних критичних атак, то тепер можна почути від лейбуристів, що тільки вони і Доллес врятували Англію від нової війни. Проте, в англійській пресі не припиняються від'гомні для державного секретаря Доллеса голоси, при чому „Дейлі Експресс" назвав Доллеса „найнебезпечнішою людиною нашого часу". — По суті, справа Суезу знову актуалізується не тільки, як предмет внутрішньо-партійної полеміки, але й як міжнародний спір. Від довгого часу вперше, єгипетський міністер закордонних справ д-р Махмуд Фавзі, вернувшись з Ню Йорку та перевівши довгу конференцію з Насером, запросив до себе знову англійського амбасадора сера Гомфрі Треведяна. Цей останній відмовився подати зміст розмови. Але конференції у Женеві в справі Суезу, про яку були газетні вістки, не буде. Французький міністер закорд. справ Піно був знову в Лондоні, і Франція й Англія рішили не переговорювати з Єгиптом, поки цей останній не спрецизує своєї конкретної пропозиції.

В СВІТІ

● **Сіямський цісар Фуміфон** Адульдет виконуватиме впродовж двох тижнів функції духовника в буддійській святині. Для цієї цілі обголять йому голову. Але у ритуальному поході буддійських паломників він не нестиме миски, до якої вірні скидають для духовника риж, бо, мовляв, дістав би рижу більше, ніж міг би його спожити. Під час його неприявности в палаці королівські функції виконуватиме його дружина. Король має 28 років і дуже любить американський джез.

● **Альжирські партизани** схопили двох римо - католицьких монахинь ордену Білих Сестер. Французькі вояки встигли звільнити одну з них, сестру Дороту, але тіло другої, сестри Марії, знайдено пробите численними кулями.

● **Парлямент в Ісляндії** вибрав своїм головою засновника комуністичної партії в тій країні, Ейнара Ольґерсона, який недавно вернувся із своєї щорічної подорожі до Москви. Як відомо, Ісляндія, яка належить до НАТО, приваблювана зисками торгівлі рибою із Совєтами, схиляється до „невтральности" і зажадала від ЗДА зліквідувати у себе на острові американську летунсько - морську базу.

● **Варшавський уряд** дозволив вернутися на терен своєї дієцезії єпископові Станіславові Адамському, що його усунено звідтіль у 1952-му році. Адамський має вже 80 років.

● **У Букарешті** відбуваються американсько - румунські переговори про покращання взаємин. Румуни дуже горді, що з ними веде переговори, як „рівний з рівним" Америка, але не дуже квапляться заплатити ЗДА $85,500,000 за шкоди, спричинені націоналізацією маєтків американських громадян. Найбільшу претенсію до Румунії має Стандарт Ойл Компані з Ню Джерзі, яка своїми грішми розбудувала нафтові поля в Плоешті.

● **В Японії**, за згодою американських властей, звільнено з в'язниці ще чотирьох японців, що відсиджували кари, як воєнні злочинці. У в'язниці в Токіо сидить ще 149 високих колишніх японських військовиків і цивільних службовиків з часу останньої війни. З них 98 були засуджені американцями, 47 — австралійцями і 4 — англійцями.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВИБОРИ В ЗДА І БУЛҐАНІН

Можливо, що дійсно дехто в Америці прийме останнього листа совєтського прем'єра Ніколая Булґаніна в справі припинення дальших спроб з ядровою зброєю, як потвердження слушности такої самої пропозиції демократичного кандидата в президентських виборах, Адлея Стівенсона. Але напевне не буде в Америці ні одної людини, республіканця, чи демократа, яка не обурювалася б тією недопускальною дипломатією в чоботях, що її застосував у цьому випадку партійний маршал із кремлівської верхівки. Бо це, направду, обурлива й ніде у культурному світі невидана й нечувана річ, щоб прем'єр одної великодержави встрявав у таку внутрішню справу другої великодержави, як передвиборча полеміка між двома кандидатами на найвище в державі становище в зв'язку з військовою політикою у тій державі. Виступ Булґаніна засудили обидва кандидати, Айзенгавер і Стівенсон.

Персональні листи Ніколая Булґаніна до през. Айзенгавера — це взагалі „специфікум", що його совєтський прем'єр почав стосувати після минулорічної Женевської конференції „на вершинах". Це суто пропаґандивний совєтський „трюк", який має на цілі показувати „совєтському народові", що ось, мовляв, товаріщ Булґанін у таких „дружніх" взаєминах з президентом З'єдинених Держав, що раз-у-раз обмінюється з ним персональними листами. Це „дружнє листування" має баламутити публічну опінію головно в малорозвинених країнах Середнього та Далекого Сходу, і підтримувати пропаґандивну роботу тамошніх комуністів, які мають вказувати на нібито вже існуючу „коекзистенцію" між Америкою і Совєтами. Листи Булґаніна мають на увазі баламутити також американську опінію і спричинювати внутрішній заколот в Америці: для Москви однаково приємні „співіснувальні" голоси, що схвалюють таке листування, і голоси критики під адресою американської адміністрації за її помилки в ділянці закордонної політики. Такої помилки допустилась була Америка, піддавшись натискові з Лондону, коли старий Черчил кинув був гасло „зустрічі на вершинах", підхоплене потім його наступником Іденом. Щоб зберегти єдність західнього фронту і оминути демагогічного закиду, нібито ЗДА відмовляються шукати „замирення в світі", Айзенгавер поїхав з Доллесом до Женеви. Большевики спритно використали тоді нагоду, щоб започаткувати — у відміну від сталінської дипломатії п'ястука — хрущовську дипломатію усмішок. Хоч наслідки в ситуації світу від обох тих дипломатій однакові, Москва далі використовує той „Женевський дух" для своєї підривної пропаґанди.

Але відома справа, що москалі взагалі, а московські *большевики зокрема, ніколи в своїй „політиці" не знали* міри. І цим разом вони також перетягнули струну. Останнім своїм листом Булґанін знову хотів одним махом убити двох зайців: показати своїм нещасним підданим і всім пацифістам у широкому світі, що ось як уперто Совєтський Союз змагає до роззброєння, чи бодай до обмеження розбудови ядрової зброї, і водночас поставити в дуже незручну ситуацію адміністрацію Айзенгавера та особу Адлея Стівенсона. Але розрахунок дипломатичних спеців у Москві виявився кепським. Коли поведінка Булґаніна була без прецедексу в новій історії міжнародної дипломатії, то й відповідь Айзенгавера — гостротою закидів, сухістю та різкістю форми — не має прецедексів у листуванні між двома головами урядів двох великодержав. През. Айзенгавер заявив Булґанінові, що коли б такого втручання у внутрішні американські справи допустився якийсь амбасадор, то його, того амбасадора, визнали б негайно за „небажану особу". Іншими словами, що Булґанін заслужив своєю поведінкою на те, щоб його викинули за двері.

Щодо суті справи, то през. Айзенгавер пригадав Булґанінові загальновідому правду: не ЗДА, а СССР унеможливлюють міжнародне роззброєння. Справа експериментальних вибухів ядрової зброї нероздільно зв'язана з усією проблемою зброєння і роззброєння. Не Америка, а Совєти уперто й постійно відмовляються встановити систему інспекцій і контролі, без якої всяке роззброєння було б — за висловом Айзенгавера — „уявне, а не дійсне". Уряд Булґаніна — пригадав Президент — відмовився навіть від того першого кроку, що його пропонував Айзенгавер в ділянці взаємної інспекції летунством, відомого під назвою „відкритого неба".

Президент Айзенгавер не захотів і цим разом закрити дверей для дальшого листування, не виключивши можливости, що з цього може вийти якась користь для людства. Цієї віри не можуть поділяти всі ті, які на своїй шкурі досвідчили вартість большевицьких слів і діл.

„СВОБОДА" НА ЖИТОМИРЩИНІ

Як уже подавалося в новинах, 21-го жовтня ц. р. у радіопередачі для українців закордоном київська радіовисильня накинулась була на „Свободу" за вміщені в ній свого часу — на підставі канадійської преси — повідомлення про бувшого ДіПі Павла Глушаницю, що тепер проживає в Канаді, і його доньку Оксану, що залишилася на Україні.

Пригадаємо докладніше справу Павла Глушаниці. Отже, в серпні ц. р. канадійська преса подала до відома про черговий шантаж, з помічччю якого совєтська амбасада в тій країні намагалася була змусити українського іміґранта Павла Глушаницю повернутися на „родіну". Торонтонський „Телеграм" назвав цей шантаж совєтських дипломатів холодною війною одної людини проти Совєтського Союзу.

Хто такий Павло Глушаниця?

Глушаниця — один із сотень тисяч українців, які в 1944 році покинули Україну, рятуючись від комунізму. Як виходить з його заяви, перше, ніж опинитися за Заходї, він брав участь у протибольшевицькій партизанці і двічі попадався до рук большевиків — раз на румунсько-українському кордоні і другий раз — на кордоні українсько-мадярському. Обидва рази большевики засуджували його на кару смерти, але обидва рази йому пощастило втекти.

Після війни, по довгих поневіряннях, Павло Глушаниця в числі інших европейських скитальців опинився у вільній Канаді. Але й тут не знайшов він спокою для своєї душі, бо й тут досягнула його рука Москви.

Незабаром після того, як Павло Глушаниця — з розвагою чи нерозважно — спробував нав'язати листовний зв'язок із своєю донькою Оксаною, яка залишилася на Україні, почав він одержувати від відомого Міхайловського комітету газету „За возвращеніє на родіну" та інші совєтські пропаґандивні матеріяли. А в листах-відповідях його донька Оксана, під виразним тиском членів того ж таки комітету, почала домагатися від батька, щоб він покинув Канаду і приїхав додому. Але того ще мало. 29-го серпня Павло Глушаниця дістав з совєтської амбасади листа, в якому його сповістили, що „міністерство закордонних справ СССР дістало від Вашої доньки прохання допомогти Вам вернутися на батьківщину". В кінці листа Павла Глушаницю запрошували явитися особисто до консуляту для переговорів.

Пан Глушаниця відписав на цього листа совєтським людоловам, що він зовсім не заінтересований в пропозиції допомогти йому в повороті на батьківщину, яку він покинув, щоб врятувати своє життя, натомість вважає, що його донька Оксана стала предметом репресій збоку совєтської політичної поліції, МВД, — „стала закладницею за батька в руках Совєтського Союзу". Занепокоєний долею своєї доньки, Павло Глушаниця закінчив свого листа такою недвозначною погрозою на адресу совєтського амбасадора: „Тепер, пане Селіванов, Ви мусите зрозуміти, що Ви і хто б не займав Ваше місце, є закладником за безпеку моєї дитини"...

Так виглядає „холодна війна" між українським іміґрантом в Канаді Павлом Глушаницею і Совєтським Союзом.

Такий не зовсім звичайний випадок у репатріяційній акції Міхайловського комітету, та ще й широко розголошений канадійською і українською пресою, змусив очевидно Москву на нього відповідно зареаґувати.

І от, 21-го жовтня ц. р. київський „Радіоцентр" влаштовує спеціяльну для цього радіопередачу, заадресовану Павлові Глушаниці, з участю примусових акторів — стягнених для цієї цілі до „тайпрекорду" Оксани, його матері і декого з його близьких родичів.

Не варта була б уваги ця чергова большевицька радіофальшивка з її вимушеними у стероризованих людей настогидлими брехнями, з відомими „нам дуже добре живеться", „я вчуся", „поставили нову хату" та „свинями, яких „ми маємо подостатку" — якби не участь у ній, як головної особи — Оксани. Це вже не перший випадок у практиці Міхайловського комітету, коли до „тайпрекордеру" приводять чекісти, як приваду, дітей, щоб записати і передати в етер їхні, подиктовані їм заклики до батьків вернутися до чекістів на розправу. Чи не пригадують ці випадки середньовічну практику, стосовану до дітей-закладників, що поневірялися в глибоких ямах та тюремних підземеллях у татарському чи турецькому полоні, чекаючи, поки виплатять за їхнє життя червінці? Алеж середньовіччя було все таки гуманніше, бо торгувались тоді за червінці, а не за душі.

З усією люттю накинулось большевицьке радіо на „Свободу", яка вмістила була повідомлення про трагедію Павла Глушаниці. Ця, мовляв, видавана „жовтоблакитниками" в Ню Йорку буржуазно-націоналістична газета ширить неправдиві вістки, але ми, мовляв, не боїмося націоналістичної пропаґанди. І щоб це доказати, кореспондент київського „Радіоцентру", а властиво аґент Міхайловського комітету спеціяльно був висланий до села Попельні на Житомирщині, на батьківщину Павла Глушаниці, де зорганізував запис на „тайпрекордері" закликів до нього кількох його родичів, а передусім його доньки Оксани. Звертаючись до одного з свояків Павла Глушаниці, кореспондент показав йому примірник „Свободи" і заявив: „Ось газета, яка виходить в Ню Йорку, пише, що українському народові в Україні погано живеться. Подивіться, почитайте. Що ви на це скажете?" На відповідь, передану через радіо, можна було й не чекати, — це були стократ заяложенi слова про „українських фашистів", що, мовляв, окопалися в Америці і гострять зуби на Україну, про щастя і добробут українського народу, що їх створила йому компартія, і про хрущовську амнестію, що дарує всім, хто завинив проти совєтської влади, геть усі провини, — слова, говорені тремтячим, задиханим голосом, як говорить людина, що сидить на краєчку стільця перед столом у кабінеті слідчого МВД. Так само говорили й усі інші учасники тієї радіопередачі. Тим самим голосом з „татарської ями" кликала батька не слухати буржуазних націоналістів і вертатися на „родіну" його рідна донька, нещасна Оксана.

Випадок з Павлом Глушаницею вартий пильної застанови. Це — живий приклад, що не одного мусів би переконати, як легко можна зловитися на гачок і стати об'єктом совєтського шантажу, нерозважно нав'язуючи листування і висилаючи посилки рідним по той бік заслони. Немає сумніву, що в цей „період полегш і реформ" МВД докладає всіх старань, щоб виявити й розконспірувати всі дотепер приховувані попередні зв'язки „своїх" громадян із людьми, які опинилися поза засягом їхньої влади. Треба думати, що саме теперішній час використовують емведисти на те, щоб укласти якнайповнішу картотеку людей, „скомпромітованих" одержаними від „українських фашистів" посилками та листами, щоб через цих людей, морально їх тероризуючи, плести свою сітку провокацій та шантажу, а коли прийде слушний час — із самими закладниками розправитись.

В. С-ко

СПРАВА ПРОФ. В. П. ПЕТРОВА

Справа таємничого зникнення відомого українського вченого, археолога, філолога і письменника, що виступав під псевдонімом Віктор Бер або В. Домонтович, поружила була свого часу українське громадянство по цей бік залізної заслони і викликала чимало коментарів, суперечок, а то й гострих обвинувачень. Відновився цей спір останніми місяцями після опублікування мюнхенським „Шляхом Перемоги" (ч. 28 з 8 липня ц. р.) статті проф. М. Міллера п. н. „В справі зникнення В. Петрова", в якій на підставі одного з совєтських джерел стверджується, що проф. В. Петров живе і працює в Совєтському Союзі. З відновленням справи, відновлено з легкої руки деяких журналістів і обвинувачення в душогубстві, спрямовані проти одного з українських політичних середовищ, конкретно — ОУН(р).

Не зважаючи на те, що проти ревеляцій видатного вченого-археолога проф. Міллера, підтриманих іншим видатним українським вченим на сторінках згаданого часопису, виступили дуже рішуче й деякі видатні українські вчені чи наукові колективи, до справи тяжко було зайняти якесь становище, з огляду на те, що об'єктивно, з фактичного чи й навіть судового боку беручи, не було достатніх підстав до твердження, що проф. Віктор Петров (Домонтович) живе і перебуває в Совєтському Союзі, як і з другого боку не було таких підстав для відновлювання колишніх обвинувачень, що проф. Петрова „знищила" т. зв. Служба Безпеки ОУН(р).

Короткий фактичний стан справи зникнення проф. В. Петрова такий: Дня 18 травня 1949 року зник із свого мешкання в Мюнхені — за одною версією, або у таборі ДП в Міттенвальді (Баварія) чи поблизу цього табору — за другою версією — Віктор Петров, професор Православної Богословської Академії, Українського Вільного Університету, Українського Технічно-Господарського Інституту, член УВАН і НТШ і співробітник майже всіх українських еміґраційних часописів і журналів, передусім тих, що були видавані націоналістичним середовищем — таких, як „Український Самостійник" і „Арка" (які, до речі, були й видавцями кількох книжок В. Петрова-Домонтовича „Доктор Серафікус" та інші). Після його зникнення поширилися, з одного боку, вістки, що він втік до Совєтського Союзу, а з другого, що він „знищений бандерівцями".

Остання версія набрала підсилення після опублікування відомим П. Яблоком (або П. Яровим, який, вийшовши з ОУН(р), перейшов до російських неділимців, дискредитуючи всіма можливими закидами не тільки націоналістичне середовище, але й весь український рух) брошури п. н. „Моя відповідь Крижанівським і всім іншим", у якій він, представляючи себе буцімто колишнім співробітником СБ, виявив... подробиці замордування проф. Петрова. Не зважаючи на цілковиту недостовірність такого автора і таких доказів, справа стала на якийсь час знову темою запеклих й інколи негідних своєю формою пресових та вічевих суперечок.

З того часу минуло кілька років, і справа зникнення проф. Петрова відійшла потрохи на дальший плян, а то й призабулася. Відновив її, як уже згадано, щойно цього року в липні проф. Мих. Міллер, пробуючи доказати, що проф. Віктор Петров не знищений, але живе і діє далі науково в Совєтському Союзі.

Усі доводи свої і висновки, опубліковані в статті, друкованій в „Шляху Перемоги", проф. Міллер спер на тому, що в праці совєтського археолога А. Л. Монґайта п. н. „Археология в СССР", виданій Інститутом Матеріяльної Культури при Академії Наук СССР, у списку археологів і істориків СССР (стор. 400) поданий теж проф. Віктор Петров (дослівно: „Петров Виктор Платонович /род. 1894/. Археология Украины, главным образом эпохи полей погребений. Филология — 107). Згідно з посиланням у цій примітці, на 107-ій сторінці праці Монґайта подано ще коротку згадку (чого м. ін. не подав проф. М. Міллер) про „раскопки Е. Ю. Кричевского, В. П. Петрова и Л. М. Макаревича, 1936-1937 и 1939-1940". Це — всі згадки про проф. Віктора П. Петрова в усій праці Монґайта і вони, беручи об'єктивно, цілком недостатні для доведення, що проф. Віктор Петров живе і працює в СССР, бо подана вище довідка й згадка про археологічні розкопки

(Закінчення на стор. 3-ій)

Мґр Володимир Бучацький

ПОЛЬСЬКО-БІЛОРУСЬКА ПОЛЕМІКА

В останньому часі велася на сторінках польської і білоруської преси на еміґрації жива полеміка, яка цікава нам з двох причин: голоси польських публіцистів виявляють добре нам відомі нетолерантність і незнання сусідських справ, а зі статтей білорусинів дещо можна дізнатися про білоруську історію, літературу та їхні змагання.

Причину до згаданої дискусії дало ось що: Весною ц. р. вмістив був білоруський еміґраційний часопис „Беларускі Голос" етнографічну мапу Білоруси, де показано етнографічний терен Білоруси значно більший, ніж теперішня Білоруська ССР. До Білоруси має, на основі мапи, належати великий терен на півночі і північному сході в околиці Великих Лук, Смоленська і Брянська. Ці терени прилучив Кремль до Російської СФСР. Також невеликий терен в Латвії і в Литві (околиці Вильна) та на захід від лінії Керзона в теперішній Польщі, частину Білостоцького і Августовського районів теж заселюють — за тією мапою — білоруси.

Ця мапа могла б викликати сумнів, бо ось, напр., включено туди, як білоруську етнічну територію, також Полісся. Проте, замість спокійної і науково обґрунтованої дискусії, вона викликала сердиті й напасливі голоси польських публіцистів. На білорусів посипалося багато докорів і закидів. Мовляв, ця мапа — це просто „нерозумний імперіялізм" білорусів. В Латвії нема їх зовсім, немає й в околиці Вильна, до того білоруси анектують ціле польське (!) Полісся разом з Пінськом та Берестям. А на польських теренах нема навіть 10% білорусів, тож не можна вважати ці терени за білоруські. Такі зовсім неоправдані претенсії білорусів можуть спричинити тільки ворожий настрій в усіх їхніх сусідів, — писали поляки.

Далі твердить польська преса, що Білорусь ніколи не була самостійною державою, і що й тепер національна свідомість білорусів ніби у великій мірі непевна. Білоруські землі були впродовж довгих століть заселені людьми без означеної національности. Обрусіння, яке переводив царат, зблизило білорусів до поляків. Тоді існував погляд, що православні — це москалі, а католики — поляки. Про білорусів не було ані згадки. Національна свідомість білорусів прокидалась з трудом, бо білоруська література була і все ще є дуже вбога. Отож білоруси, — твердять поляки — не мають своєї традиції ані історичної, ані культурної. Зате тим сильніше діяли на білорусів польські впливи, а білоруська людність до останніх часів молилася та писала по-польськи. Перед другою світовою війною „білоруська молодь говорила вже по-польськи і почувала себе поляками". Коли восени 1939 р. „большевики ввійшли до Польщі, лише православні й жиди вітали їх квітами, а решта людности плакала і жалувала за Польщею". Якщо у будуччині хтось авторитетний дозволив би населенню тих земель голосувати, до кого вони хотіли б належати, до Польщі, чи до самостійної Білоруси, то щонайменше 90 відсотків (твердять поляки) голосували б за Польщу. Під час війни була створена ціла литовсько-білоруська дивізія, але вона не думала боротися за Білорусь, а боролась за Польщу, свідома того, що без незалежної Польщі не може бути мови про незалежну Білорусь...

Влучну відповідь на зреферовані вгорі польські закиди дав відомий білоруський діяч К. Аксентович. Він зазначив на вступі, що свою відповідь уточнив на нараді з іншими білоруськими діячами. Ось її короткий зміст:

Польський погляд, що білоруси нарід малий і без традиції, це великопанська зарозумілість, подібна до становища москалів, що незалежність Польщі з р. 1919 — це „покидьок Версальського трактату". Поляки повні ігноранти в білоруських справах і загалом шовіністи у відношенні до всіх своїх сусідів. Релігія не є ідентична з поняттям національности. В цій справі поляки ставлять білорусів у становище тих, що питають дитину: чи вона волить матір чи мачуху. „Але ж ми не діти і знаємо, що таке свобода і любов до свого народу".

Щодо історичної традиції, то вистачає факту, що у Великому Князівстві Литовському основу державности творили саме білоруси. Династія т. зв. литовських князів була в історії Білоруси-Литви тим, чим була династія Ягайлонів для Польщі. Навіть Ягайлони виводяться від білорусів, бо матір'ю короля Володислава Ягайла була княжна тверська. В пізніших часах Білорусь дала Польщі Чарторийських, Рейтанів, Міцкевичів, Косцюшків і Ожешкову.

Саме національне відродження білорусів почалося після скасування панщини в 1861 р. В тих роках було на терені Білоруси понад тисячу селянських заворушень, що потрясли були царатом і вказали дідичам, хто є господарем білоруської землі. Першим піонером національного руху був Каліновський зі своєю партією „народнікау" та поет Богушевич з білоруським часописом „Мужицька Правда" (1861-1864). Цей рух збудив нарід із вікового сну до нового життя. Білоруський революційний рух був тоді такий сильний, що видав атентатчика на царя Александра II. Іг. Гриняміцького.

На заміт, що білоруси нездатні до будування власної держави та її удержання, К. Аксентович заявляє, що білоруси виявили вже свою волю до самостійности в декларації самостійности в 1918 році. Поляки не тільки їм тоді не допомогли, а, навпаки, поділили Білорусь у свою користь в Ризькому договорі. Поляки й тепер ще проповідують у своїй пресі постулят „од можа до можа", забуваючи цілком про існування інших сусідських народів. Білоруси — заявляє білоруський діяч — тепер поважно призадумуються над умовами порозуміння з сусідами. „Нам найкраще буде договоритися з українцями, бо ж вони в подібній з нами ситуації". А порівнюючи теперішню ситуацію Білоруси і Польщі під комуністичною владою білоруси переконані — каже білоруський діяч — що і без помочі поляків вони зуміють зберегти території з теперішньої Білоруської Совєтської Республіки.

З цілої тієї польсько-білоруської полеміки видно, що поляки не вважають на свою теперішню важку ситуацію, і, замість замирюватись із сусідськими народами, далі роблять собі з них насторожених ворогів.

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найсвідоміші українські сили в один ідейний моноліт та поставила його на службу нашим країнам та нашому поневоленому українському народові!

ЧИ ЗАГИНУ, ЧИ ВЕРНУСЯ...

Чи загину, чи вернуся —
Цвіт гвоздик — печалі знак!
Я любив ті коси русі,
Я любив не знати як.

Снилось, мріялось, ввижалось
До сьогоднішнього дня,
Що стрічала й проводжала
Все життя мене вона.

Тільки раз сумного ранку,
В час прощання на зорі,
Не відсунула фіранки,
Загасила ліхтарі.

З того часу серце в тузі,
В нерозрадній самоті —
Де не йду я — в полі, в лузі...
Та до неї лиш путі.

І все жду і жду — проглянє
Світла знак з її вікна...
І я вірю —
легші стануть
І дорога і війна.

ПАВЛО УСЕНКО

В. Гайдарівський

ЩЕ ОДНО КОХАННЯ

Повість

(16)

Несподівані щирі перепросини Катині і її обіцянка розчулили батька, дівчина одразу стала близькою йому і рідною, він відкинув усі свої недавні міркування.

— Навіщо ж так багато, — радо всміхнувся він — Ти можеш поводитись, як тобі хочеться. Я й гадки не мав обмежувати твою незалежність. Гуляй, Катю, розважайся, май знайомих, ходи до них у гості, приймай у себе гостей. Але єдине, що прошу тебе — будь вимоглива до себе і інших. Дивися вгору, а не вниз. Ти мене зрозуміла?

— Дякую, тату. Цілком зрозуміла.

Батько поцілував Катю в чоло і вийшов з дому твердим чітким кроком, як і належить ходити по-військовому одягненій людині.

IX

Перед тим, як іти до Катиного батька, Максим добре вмився з відра, витрусив із сорочки порохи, витер ганчіркою черевики. А Лаврін Матвійович, упорядкувавши струмент, дістав з кишені шматок хліба, жував його і запивав з пляшки молоком.

— Чи ви й далі збираєтесь працювати? — запитав його Максим.

— Не далі, а тільки починатиму, — з задоволенням відповів коваль. — Візьмусь за твоє ліжко.

— За ліжко? Ото біда! А як же ви самі впораєтесь? Може б і мені прийти допомагати?

— Ні, хлопче, роби вже своє діло, а я своє. Я хочу зробити ліжко власними руками. Так я й директорові нашому сказав.

— А хіба ви про це і з директором розмовляли? — зацікавився Максим.

— Еге ж, мав таку честь, — струшував з вусів заплутані в них крихти коваль. — У сніданок пішов до нього і кажу:

— „Товаришу директоре, дозвольте з вами познайомитись. Я — старий робітник заводу, працюю тут ковалем понад тридцять років, а звуся Лавріном Матвійовичем."

— „Дуже приємно — відповідає директор і простягає до мене руку. — А я звуся Стефаном Гнатовичем. Прошу сідати."

Придивився я тоді до директора як слід і пожалів його. Грубий він, а пухкий, мов перина, піт з нього ллється — не встигає в хустку збирати, дихтить, чмихає, як паровик.

— „Що ж ви мені скажете, Лавріне Матвійовичу?" — питає директор.

— „Прийшов до вас із проханням, — кажу. — Є в мене молотобоєць на прізвище Копа, а звуть Максимом. Старанний хлопець, слухняний, працьовитий. Якби всі робітники були такі, як він, то вже були б увесь світ перекували".

— „Максим Копа? — питає директор. — А хто він такий, той Максим Копа, від кого походить, чи має батьків?"

— „Походить мій Максим, — відповідаю йому, — з пролетарської родини, а батько його мав таку силу, що під його ногами земля дзвеніла, та передчасно загинув, бідака. Мати ж Максимова і досі живе. Вона така тиха жінка, що її й горобці не бояться, залітають до неї у хату, клюють хліб на столі".

— „А цей Максим Копа, ваш молотобоєць, ніколи не згадував у розмові про якихнебудь родичів своїх, близьких чи далеких?" — запитує мене директор.

— „Ні, — кажу, — не згадував Максим, бо йому ні про кого згадувати, та й не охочий він взагалі до розмов. День з ним відробиш, а почуєш тільки „так" або „ні", чи „еге".

— „То що ж ви просите?" — питає директор.

— „А прошу слухати, — кажу, — далі, тут саме ми з вами до головного дійшли. Мій Максим, собачий син, парубкував-парубкував, поки не надумав одружитись."

— „Добре діло надумав", — каже директор.

— „Добре, — відповідаю я. — Це не абияка подія не тільки для Максима, а й для мене. Тому я вирішив зробити йому весільний подарунок. Хочу власними руками викувати ліжко, і прошу вас, Стефане Гнатовичу, дати мені дозвіл працювати вечорами у заводській кузні."

— „Не розумію, — каже директор, — навіщо вам, Лавріне Матвійовичу, голову собі морочити і без потреби себе мучити. Хочете подарувати ліжко — підіть до магазину, виберіть, яке вам сподобається, і ваші руки розв'язані."

— „Ні, — кажу, — Стефане Гнатовичу, ви людина службова і нас, майстрових, не завжди розумієте. Я хочу зробити такий подарунок, яким би і я пишався, і щоб Максим з приємністю згадував про свого коваля. Моє ліжко буде таке, якому заздритимуть усі королеви, що ще існують на світі."

Засміявся тоді директор, написав мені дозвіл і на прощання сказав:

— „Робіть, Лавріне Матвійовичу, королівське ліжко для свого молотобійця, а як зробите — закличте мене полюбуватися. Хочу побачити, який з вас мистець ковальського фаху."

Лаврін Матвейович зібрав з фартуха крихти, відніс до горна і кинув в огонь.

— Іди лишень, хлопче, не гай часу, а то, може, вона вже тебе жде — не діждеться, — багатозначно примружив він око, хитрувато усміхаючись.

РЯТУЙТЕ ДУШУ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ! ДОПОМОЖІТЬ ВДЕРЖАТИ І РОЗБУДУВАТИ ДЛЯ НЕЇ РІДНУ „ВЕСЕЛКУ"! ПОШЛІТЬ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ І ПОЖЕРТВУ НА ФОНД „ВЕСЕЛКИ"!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Торонто, Канада

Важлива надбудова.

У вересні 1956 року відкрито офіційно першу українську інженерську спілку в Торонто, затверджену владою під назвою „Корест Девелопмент Лимитед". Бюро Спілки знаходиться при 1880 Еглінтон Евеню Захід, вхід від Шорт Евеню.

Це є цього роду перше українське інженерське підприємство вищого типу не тільки у Торонті, але і на цілу Канаду, що його зорганізували українські інженери новоприбулі і роджені на тутешньому континенті. При основуванні того підприємства, покликалось на резолюції З'їзду Українських Інженерів Північної Америки з дня 31 липня 1954 року в Торонті, які підкреслювала потребу організувати свої власні варстати праці і цим підсилити нас економічно, як і піднести престиж українського інженера у вільному світі.

Початок заложення Спілки дала ініціятивна група українських інженерів та бизнесменів в особах — інж. С. Бровчук, проф. інж. А. Бабич, інж. Р. Романчукевич, інж. В. Мазяр, інж. М. Козій, інж. З. Татарський, д-р О. Бойко і В. Савицький — канадійський землемір („сурвейор").

Крім ініціятивної групи, основниками спілки є: інж. С. Ґрень, інж. Є. Ващук, інж. Б. Яців, інж. С. Ремеза, інж. П. Черняк і інж. Є. Ґеник-Березовський.

Зарестрований основний капітал Спілки виносить 600,000 долярів, з чого припадає 300,000 долярів на т. зв. „коммон шерс" і 300,000 на т. зв. „преференс шерс". Вартість кожного шера („коммонс" чи „преференс") виносить $100.

За законом, компанія Корест Девелопмент Лимитед має лише 50 місць, що припадало б на кожного члена по 12,000 долярів (на одне місце). В чартері дозволено збирати на т. зв. „джойнт шерс" (по кільканадцять осіб на одне місце), що дає можливість кожному набути уділ, за його спроможністю. Зареєстровано у чартері, що кожний приступаючий член повинен закупити 50% „коммон шерс" і 50% „преференс шерс", або може купити лише самі „преференс шерс" до необмеженої скількости, натурально не перевищаючи 300,000 долярів.

Розподіл зисків: В компанійному законі сказано, що зиск, виказаний публічним книговодом, буде розподілений при кінці року згідно з законом і рішенням Загальних Зборів Спілки.

Яка ціль і що дана Спілка мала б робити? Передусім відкрити загально - інженерне бюро, що вимагає мінімум вкладу, а може принести досить поважні прибутки. Урухомлення інших департаментів буде залежати від скількости зібраної готівки. Якщо дозволить спроможність, то Спілка буде купувати землю під т. зв. „субдивізії". — парцелювати їх і проєктувати житлові оселі, торговельні центри, апартаменти, дороги, водопроводи, каналізацію і електричні й механічні споруди та ін. Отже Спілка Корест Девелопмент Лимитед не є лише будівельною спілкою у звичайному того слова значенні, але є надбудовою, що нею користуватись можуть будівельні підприємці при виконуванні усіх інженерських плянів та проєктів і технічного нагляду.

Деякі українські будівельні фірми зайняли вже дуже позитивне становище до спілки „Корест Девелопмент Лимитед" та заявили, що всі вище згадані роботи будуть давати їй до виконання, в надії, що така співпраця дасть в найближчому позитивні результати.

Інж. Володимир Мазяр.

СПРАВА ПРОФ. В. П. ПЕТРОВА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

проф. В. П. Петрова стосуються часу до 1940 р., коли він справді перебував і працював як археолог в СССР. Немає в цілій книжці Монгайта ніякої згадки про будьякі друковані праці Петрова і не згаданий він в „позабучному показнику авторів праць, згадуваних в списках літератури, поданих наприкінці кожного з розділів книжки". Єдиним доказом на перебування проф. Петрова в СССР могло б бути тільки те, що вміщений він в списку „археологів і істориків СССР", з якого дбайливо вилучені не тільки донедавні підсовєтські археологи, що опинилися на еміграції, такі, як, наприклад, проф. П. Курінний, Яр. Пастернак та ін., але й учені світової слави, еміґранти з Совєтського Союзу такі, як, наприклад, відомий російський археолог проф. Міхаіл Іванович Ростовцев, що, еміґрувавши з СССР в 1918 році, працював потім як професор Єйльського університету у ЗДА (Ростовцев згаданий в книжці Монгайта тільки в другій частині іменного покажчика, озаголовленій характеристично „Прочие имена, встречающиеся в книге").

Виступ проф. Міллера викликав, як і треба було чекати з огляду на недостатність доказового матеріялу, чимало заперечень збоку різних установ і осіб, які м. ін. висловили думку, що треба повести широку кампанію в обороні чести українського ученого, закликаючи навіть „ім'я В. Петрова підняти на належну височінь і поставити його в пантеон українських вчених і письменників, що жили, діяли і життя своє віддали за Україну й український народ". Водночас із цим деякі з журналістів почали використовувати вже не факт „таємничого зникнення", але „таємничого знищення" професора В. Петрова знову для атаки проти нелюбого їм політичного середовища, посилаючися на говорення „одного з визначних уґаверівців", який мав назвати імена чотирьох осіб, що „допитували" Петрова і висловлюючи жаль і смуток, що проф. М. Міллер „піддався тискові і вплутався в цю непочесну справу відновлення кампанії проти Петрова"...

Тим часом сьогодні є підстави думати, що правда все таки за проф. Михайлом Міллером і за його твердженнями, що проф. Віктор Петров живе і працює в Совєтському Союзі. У відомій публікації Інституту Матеріяльної Культури при Академії Наук СССР, що виходить під назвою „Краткие сообщения о докладах и полевых исследованиях Института Материальной Культуры" в Москві, стаття Н. Н. Погребової в 63-ій книжці — виданій цього таки — 1956 року — п. н. „Погребение на земляном валу акрополя Каменского городища" починається такими словами: „Во время работ Скифской степной Экспедиции на Каменском акрополе (с. В. Знаменка, Запорожской области) в 1953 г. сотрудником экспедиции В. П. Петровым были обнаружены у местной жительницы А. П. Асеевой три золотые пластинки, три золотые же пронизки, два глиняных сосуда и набор стеклянных разноцветных бус" (стор 94).

Беручи до уваги, що поміж совєтськими археологами не було й немає поза Віктором Платоновичем Петровим ніякого іншого археолога із прізвищем та ініціялами В. П. Петров, і що проф. В. Петров цікавився не тільки культурою полів поховань, але й близькою до неї пізньоскитською культурою, треба думати, що мова тут тільки про проф. Віктора Петрова — того, що його визначив А. Л. Монгайт, як українського археолога із спеціяльністю культура полів поховань і філолога, подаючи вірну дату його народження (1894 р.) і ім'я по батькові Платонович. Згадка в 63-ій книжці „Кратких Сообщений" підтверджувала б, що в 1953 році проф. В. П. Петров працював далі, як „сотрудник" однієї із совєтських археологічних експедицій.

Але й ця згадка ще не дозволяє твердити з усією певністю, що проф. Віктор Петров перебуває і працює, як археолог в СССР. Вона вимагає ще дальших даних чи підтверджень. Не дає вона також підстав, якщо б і була правдивою, засуджувати проф. Петрова за якусь агентурність тощо, бо немає ніяких даних про те, як і чому — по волі чи поневолі — він опинився в Совєтському Союзі. Можна думати, що не було про нього такого розголосу, як про Крутія чи Василакі, тому, що відбулася його втеча чи викрадення ще задовго до т. зв. міхайловської акції, і що мовчання про нього було потрібне або й корисне Совєтам. У кожному разі, з усією рішучістю треба підкреслювати нині конечність великої обережности в таких справах, щоб, з одного боку, не засудити фальшиво когось за душогубство, а то й братовбивство, і, з другого боку, щоб не підносити передчасно в пантеон українських вчених і письменників людей, які на те могли б не заслуговувати.

О. Р.

Короткі Вісті

● **Гелен Келлер**, сліпа і глуха жінка, яка недавно об'їздила світ з пропаґандивними закликами допомагати людям, позбавленим зору і слуху, надала на спеціяльній церемонії найвище відзначення за заслуги в цій справі — генералові Мелфінові Маасові і пані Аїді Бренкенридж. Головою ради директорів Американської фундації для сліпих є майор Маґель. Названий генерал утратив зір на останній війні. Він очолює покликаний през. Айзенгавером державний Комітет для затруднювання фізично упосліджених. Пані Бренкенридж є директоркою очного банку для фінансування важких очних операцій.

● **Сен Істес Кіфовер**, демократичний кандидат на віцепрезидента, здобув рекорд у кількості стиснених рук на одному політичному вічі. Після віча в Джоплені в стейті Мізурі, проголошено, що Кіфовер стискатиме руку, хто цього захоче. Більшість приявних, а було їх коло 4,000, перейшли ту церемонію, вишикувавшись в чергу. Кіфовер заперечив потім, начебто йому заболіла рука, і хвалився, що в цьому ділі він придбав уже велику практику.

● **Негритянський конгресмен** Адам Клейтон Повелл з дільниці Гарлему в Ню Йорку не має щастя на своїх секретарів. Одну секретарку й одного секретаря вже засудили за приховання прибутків у податкових формулярах, а третього судитимуть після теперішніх виборів. Його секретар Ейсі Леннон подав був м. і., що має на своєму утриманні двох синів, яких ніколи не було. Повелл признав, що судові процеси його секретарів не мають нічого спільного з політично - партійною боротьбою.

ФОНД „ВЕСЕЛКИ"

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою пожертву на фонд і передплату дитячого журналу „Веселка".

СПИСОК Ч. 5.

	Передплата	Пожертва	Разом
М. Кучмер, Ню Бронсвік	5.00	5.00	
І. Осадца, Діксон	4.00	4.00	
П. Цар, Бофало	4.00	4.00	
І. Чарковський, Торонто	4.00	3.00	
В. Терлецький, Кемден	4.00	3.00	
Х. і М. Головаті, Ґері	4.00	3.00	
М. Дуб, Клівленд	4.00	2.00	
Т. Зюрко, Монтреал	4.00	2.00	
М. Прокоп, Ню Йорк	4.00	1.00	
М. Личак, Форд Сіті	4.00	1.00	
І. Тріщук, Рачестер	4.00	1.00	
Ю. Саварин, Шикаго	4.00	1.00	
М. Ваповський, Филаделфія	4.00	1.00	
Н. Танчак, Озон Парк	4.00	1.00	
Н. Білинський, Коговс	4.00	1.00	
В. Керницький, Дітройт	3.00	2.00	
В. Кончук, Ню Йорк	2.00	1.00	
Я. Панчишин, Рачестер	2.00	1.00	
Д. Квітковський, Дітройт	1.00	2.00	
Н. Цицик, Вілмінгтон	1.00	1.00	
П. Струк, Менчестер	1.00	1.00	
Д. Федів, Ютика	1.00	1.00	
Г. Курейко, Ром	1.00	1.00	
Д. Машера, Нюарк	1.00	1.00	
Д. Чайка, Джерзі Сіті	1.00	1.00	
Н. Королішин, Дітройт	1.00	1.00	
А. Іванів, Рачестер	1.00	1.00	
Н. Герлах, Ню Йорк	1.00	1.00	
І. Тарнавський, Штефілд	1.00	1.00	
М. Терлецький, Йонкерс	1.00	1.00	
В. Гай, Джерзі Сіті	1.00	1.00	
В. Паславський, Шикаго	4.20		
Я. Цюк, Филаделфія	4.00		
Л. Колтунюк, Денвер	4.00		
А. Спіяк, Вотервліт	4.00		
М. Адамович, Шикаго	3.00		
А. Федан, Шикаго	2.00		
М. Руснак, Рачестер	2.00		
Л. Цимбалістий, Маямі	2.00		
В. Чорній, Літл Фолс	2.00		
І. Цебрій, Шикаго	2.00		
М. Гурак, Клівленд	2.00		
І. Гулик, Потомак	2.00		
А. Сидор, Порт Джервіс	2.00		
Н. Гавриляк, Ню Йорк	2.00		
М. Семків, Шикаго	2.00		
С. Гарбач, Коговс	1.00		
І. Малиновський, Вашингтон	1.00		
В. Дацьо, Шикаго	1.00		
Т. Стадник, Ансонія	1.00		
А. Ясінський, І. Гартфорд	1.00		
М. Поточняк, Натал		5.00	
І. Савчин, Филаделфія		5.00	
С. Бойків, Нюарк		3.00	
О. Коровицька, Клівленд		3.00	
Дж. і І. Гнатик, Бофало		2.00	
В. Білик, Дірборн		2.00	
П. Федишин, Гамден		2.00	
Н. Герман, Сан Антоніо		2.00	
М. Сушко, Ню Гейвен		2.00	
О. Пошик, Гаммонд		2.00	
Д-р В. Білецький, Барон		2.00	
Е. Задорожний, Нюарк		2.00	
С. Струк, Клівленд		2.00	
Я. Кубів, Пітсбурґ		2.00	
Г. Піскер, Вествіл		2.00	
М. Ракуш, Шикаго		2.00	
Я. Савчук, Нантікок		2.00	
П. Самойлов, Бруклин		2.00	
І. Дубіль, Филаделфія		2.00	
П. Пашковський, Филаделфія		2.00	
І. Криницький, Бруклин		2.00	
І. Ніцевич, Йонкерс		2.00	
Д. Шалапай, Дітройт		2.00	
В. С. Сушко, Сайкесвіл		2.00	
А. Хухра, Рутерфорд		2.00	
М. Матура, Байон		2.00	
Н. Пелехович, Байон		2.00	
Г. Кисіль, Клівленд		2.00	
Ю. Монастирський, Аліквіпа		2.00	
В. Туніцький, Филаделфія		2.00	
Т. Залеський, Торонто		2.00	
Н. Гурський, Дітройт		2.00	
о. Г. Павловський, Ню Йорк		2.00	
В. Попака, І. Орендж		2.00	
о. С. Шадинський, Филаделфія		2.00	
І. Хромишин, Ню Йорк		1.10	
Р. Цмайло, Онейда		1.00	
Л. Волянська, Оґденсбурґ		1.00	
М. Чолій, Нюарк		1.00	
Г. Попака, Гілсайд		1.00	
А. Холевка, Гемтремк		1.00	
І. Горобець, Елмайра		1.00	
Г. Семененко, Картерет		1.00	
Т. Кальмук, Клівленд		1.00	
М. Полосенко, Міннеаполіс		1.00	
М. Качмар, Коговс		1.00	
І. Бурлай, Трентон		1.00	
Ю. Котляр, Кліфтон		1.00	
В. Головатий, Гемтремк		1.00	
Разом	$ 125.20	$ 143.10	$ 268.30
Раніше проголошено	$ 484.60	$ 631.25	$1,115.85
Разом все	$ 609.80	$ 774.35	$1,384.15

До Шан. передплатників і жертводавців книжки „БУКОВИНА".

Подаю до відома, що праця над нашим твором поступає вперед і що до тепер маємо видрукуваних поверх 400 сторінок.

Всежтаки часове захворіння декого з членів редакційної комісії, слабе обзнайомлення складачів з чужомовними черенками та інші подібні технічні трудноші або перешкоди спричинилися до спізнення появи книжки, за що перепрошуємо шан. наших передплатників та жертводавців. Тому замість літом цього, „Буковина" повинна вийти в перших місяцях слідуючого року.

Представник вид. ком. на США

● РОЗШУКИ ●

Пошукую
Йосифа ГОРОДИСЬКОГО, сина Александра, ур. 1894 в Купчинцях, пов. Тернопіль. Хто знав би про нього, або він сам, зволить ласкаво подати вістку на адресу:
IVANNA SZELEWYCZ
2032 W. Walton St.
Chicago 22, Illinois

Пошукую
АНДРІЯ ЛЕВИЦЬКОГО
з села Вільшаник, пов. Самбір, який був в Німеччині, а тепер має знаходитися в ЗДА. Знаю про його сестри Анну і Зофію. Хто знав би про нього або він сам, прошу писати на адресу:
WOLODYMYR DOBROMILSKY
417 — 2nd St., Troy, N. Y.

МАРІЯ БАДИРКА (дів. Симак) з села Кінське, пов. Березов, приїхала тут в 1912 р. Вийшла замуж в 1917 р. за Теодора Бадирка (з Умоч). Найстарший син Івасько. Пошукує рідна сестра Плетеницька. Хто знав би про них або самі прошу писати на адресу:
JOHN PLETENYCKY
297 Chambers Avenue
East Meadow L. I., N. Y.
Tel. IV 9-7732

Пошукую П. ГІНЦА ВАЦЯНКА з п. Спік. Хто знав би долю його або він сам прошу написати на мою адресу. Маю вістку від його сестри з України.
GREGOR ANDRUSZKO
9339 Kimbark Ave.
Chicago 19, Ill.

СОФРОН І ЛЬОНЯ
ЛЕВИЦЬКІ
подайте мені Вашу адресу. Лист від Галі Майковської.
ZENOVIA LEVYCKA
1022 N. Lawrence St.
Philadelphia, Pa.

Спорт

ІТАЛІЯ ВИЕЛІМІНОВУЄ ТРИЗУБ У ПЛЕЙ-ОФІ 3:2 (3:0)

Торонто, 7. 10. 56. — Грище Фред Гамилтон, глядачів 2,700, серія плей-офу Н. Ліґи Онтеріо і пів-фінал чаші Карлінґа. Італія — при допомозі сильного вітру, має в першій половині гри замітну перевагу. По зміні — атакуючою стороною був Тризуб, і своєю виразною перевагою зумів лише здобути двоє воріт (Здріліч 50 хв. і Камад 79 хв.). Кінцевий вислід 3:2 для Італії, яка зустріне у фіналі плей-офу і чаші — переможця зі змагань Вайт-Іґлс — Олстер Юнайтед. Тризуб закінчив сезон Ліґи і плей-офу.

ВАСЬКІВ — КОРОЛЕМ СТРІЛЬЦІВ КВІБЕКУ!

Монтреал. — Васьків — центровик нападу першуна Н. Ліґи Квібеку — СТ Україна — став королем стрільців на сезон 1956 — добувши 17 воріт в час ліґової кампанії. Дальші місця зайняли: Ді Ляля (Спарта) — 16, Ґеретто (Канталія) — 11, Шепковскі (Польонія) — 11, Беретта (Спарта) — 8

ДЖО ФІНІ — ТРЕНЕРОМ СТ УКРАЇНА

Монтреал. — На місце Букенена, який виїхав до Англії, за контрактом 1-ої Дивізійної команди „Волвергемптон" — став тренером СТ України — Монтреал — інший англієць, Джо Фіні, який і є рівночасно її змагуном.

ПЕРШУН ПРОГРАЄ ПРОТИ ПОЛЬОНІЇ 2:3

Монтреал. — Ліґовий першун Н. Ліґи Квібеку на рік 1956 — СТ Україна — Монтреал програла товариську зустріч проти Польонії (5-те місце в табелі) 2:3. СТ Україна трактувала ці змагання експериментально і вставила до складу — трьох юньйорів. Ворота добули: для України — Микитюк, Васьків; для Польонії — Валькер, Зайончковскі, Шепковскі — по 1.

ЛЕВИ ПРОГРАЮТЬ — 0:3!

Торонто. — УФК ЛЕВИ, одна з передових команд ККЛіґи, програли до лідера табелі, італійської команди ФК Ляціо — 0:3. Перемучення надміром змагань передових асів УФК Леви, було причиною несподіваної програної. Ляціо заграло одні з кращих змагань. Воротар Семенію не має вини в пропущених воротах. Леви стоять на 4-му місці.

ЮРІЙ КУСІЙ — ОЛІМПІЄЦЬ КАНАДИ!

Вінніпег, 5-7 вересня. — Юрій Кусій, Ст. Катеринс — виграв фінальний турнір, за право участи на Олімпіяді в Мелборні, Австралія, — 1956 р. Наш чільний важко-атлет, виграв в останніх 7-ми роках 54 боротьби, і 5 разів завоював Всеканадійське першенство. Врестлінґом займається від 23 років, а тепер є чемпіоном —півсередньої ваги (174 лб.). Кусій в передвоєнних роках був першуном України. Вік нашого рекордсмена і репрезентанта на Олімпіяду —43 роки.

Б. Прудиус

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Т-во „Свобода", 194 Відд. повідомляє членів, що збори відбудуться в суботу, 27-го жовтня, в приміщенні Народного Дому при 142 Друга Еве., 2 поверх, з 6 год. вечора починаючи. З уваги на те, що це будуть останні збори перед загальними річними зборами, просимо членів узяти в них громадну участь. — Управа Товариства.

БОСТОН, МАСС. — Т-во Є. Коновальця Відд. 238 повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 28-го жовтня після Служби Божої в Укр. Прав. Церковній залі 136 Arlington St. Проситься усіх членів, так і громадян прибути, крім відділових точок будемо мати нагоду усі почути від управи та других осіб про слідуючі вибори, чи ми приготовані до них, кожний буде мати змогу висказати свої думки, а на 6-го листопада голосувати по своїй волі, — П. Мороз, предс.; П. Попович, кас.; І. Сілінський, секр.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників

Короткі Вістки

● Совєтська амбасада в Лондоні запротестувала перед англійським урядом проти заборони виїзду з Англії до СССР Алексея Хвастова і його 2½-піврічної доньки Тані, народженої в Америці, отже американської громадянки. Англійський міністер виявив совєтському репрезентантові, що це не уряд видав таку заборону, а суд, і що впродовж трьох тижнів суд має рішити, хто відповідає за малолітню дитину. Большевицькі дипломати все ще не навчились відрізняти адміністраційної влади від судової.

● Східньо - німецька офіційна пресова агенція заперечила вістки західніх німецьких газет, начебто у Маґдебурзі відбулися робітничі заворушення. Аґенція заявляє, що „непорядки", які виявились в керівництві удержавлених фабрик, „мирно полагоджено в товариських розмовах з представниками робітників". Можна уявити собі, як виглядали „товариські розмови" червоної поліції з роздратованими німецькими робітниками!

● Індонезійський президент Сукарно — заявив офіційно речник його уряду — поводився однаково критично під час своїх відвідин, як у західніх, так і в східніх столицях. Він, мовляв, стосував тільки „іншу техніку" у своїх критичних заввагах з господарями. Перід демокр. державними мужами висловлювався одверто й просто, а перед комуністами вживав „східньої окружної методи". Індонезійці взяли собі до серця закид західньої преси, що Сукарно критикував порядки в Америці, а хвалив усе, що бачив в СССР і червоному Китаї.

ЧИТАЙТЕ НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК „СВОБОДУ"

Посмертна Згадка

КАРОЛЬ СЛІПЕЦЬКИЙ, довголітній член Відд. 253, ім. І. Франка УНСоюзу в Лудлов, Масс., помер 15-го жовтня 1956 р., проживши 71 років. Покійний походив з села Буткові Незнановські, пов. Камінка Струмилова, Зах. Україна. Полишив в смутку дружину Марію, дві дочки Анну і Юзефу, двох зятів, брата і 4 внуки. Похорон відбувся 18-го жовтня з укр. греко-кат. церкви св. Петра і Павла при участи Родини, Членів і Приятелів. Відпроваджено на вічний спочинок на цвинтар св. Алойза. — В. П. П.:

П. Пилишів, секр.

ТАРЗАН, ч. 3760. Сама знайшла собі смерть.

Пробираючись обережно верховіттям дерев, Тарзан побачив леопарда Шіту, що дрімав, простягнувшися вигідно на одній із гілляк унизу.

... але невеличка мавпа Малю, якій чомусь це не сподобалося, репетуванням і глузуванням почала викликати леопарда на бій.

Шіта, роздратований докраю, схопив мавпку і, здушивши, скинув її з дерева вниз.